Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Римська республіка. Організація влади.

Мета: охарактеризувати процес створення Римської республіки, розкрити причини та наслідки боротьби плебеїв та патриціїв, познайомити учнів із завоюваннями Римом Італії; розвивати навички роботи з історичною картою та історичними джерелами, вміння висловлювати власні судження, аналізувати, порівнювати, критично мислити, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; виховувати толерантність, пошану до історії інших народів, інтерес до вивчення античної історії.

Актуалізація опорних знань

- 1. На якому острові розташована Італія?
- 2. Що в перекладі означає слово «Італія»
- 3. Які гори відділяють Італію від Європи?
- 4. Які річки течуть в Італії?
- 5. Які острови розташовані поряд з Італією?
- 6. Коли виникло місто Рим?
- 7. Назвіть засновника міста Рим.
- 8. Назвіть символ міста Рим.
- 9. На яких пагорбах виникло місто Рим?

Завдання. Вставте пропущені слова

Італія розташована на ... півострові й в перекладі означає «країна ... ». Від Європи Італію відділяють гори ... , омивають її моря — ... , поряд розташовані великі острови — . На півночі Італії тече найбільша річка — ... . Уздовж усього півострова тягнуться невеликі гори — ....

Вивчення нового матеріалу

Вигнавши останнього царя, римляни проголосили, що відтепер управління Римом має стати «суспільною справою». Так, у 509 р. до н.е. в Римі було утворено республіку. Найвищим органом управління республіки були народні збори, на яких приймали рішення про найважливіші справи держави, наприклад: обрання на керівні посади та ухвалення законів.

Після створення республіки всі виборні посади прибрали до своїх рук патриції. З них обирали двох консулів терміном на один рік. Консул — найвища державна посада в Римі. Під час воєн один з консулів перебував у Римі, інший — керував військом. Консули скликали народні збори й засідання сенату. Короткий термін їхнього перебування на посаді, а також одночасне правління двох осіб мало запобігти тиранії.

Становище ж плебеїв погіршилося. Вони були зобов'язані служити в лавах римської армії, проте не тільки не брали участі в управлінні республікою, а й потрапляли в рабство за борги. Прагнення плебеїв мати ті самі права, що їх мали патриції, зумовило багатовікову боротьбу між ними.

Для тиску на патриціїв плебеї скористалися тим, що на них трималася армія: одного разу вони зібрали свій домашній скарб і разом із сім'ями залишили місто. Оскільки Рим у цей час воював, такий відхід був небезпечним для всіх його мешканців. Патриції вирішили поступитися. Насамперед плебеї отримали право обирати двох представників для захисту своїх інтересів. Цих представників називали народними трибунами. Трибун мав право вето (заборони), яке він міг накласти на будь-який закон або розпорядження представника влади. Особу

трибуна вважали недоторканною, він не мав права виїздити за межі Рима більш ніж на 24 години.

У 5 ст. до н. е. було ухвалено писані закони. Їх складали представники плебеїв і патриціїв. Через те що записали ці закони на таблицях-дошках, їх стали називати Законами 12 таблиць. Поступово плебеї домоглися нових поступок. У 4 ст. до н. е. закон заборонив за борги перетворювати римського громадянина на раба. Так остаточно завершено формування Римської республіки.

Словникова робота (запишіть терміни)

Республіка (з латини - «республіка» - «суспільна справа», «справа народу») - держава, якою керують люди, обрані народом на певний термін.

Консул - найвища державна посада в Римі на яку обирали патриціїв на народних зборах .

Народні трибуни — посадовці, обрані з числа плебеїв, які обстоювали їхні інтереси і захищали від свавілля патриціїв.

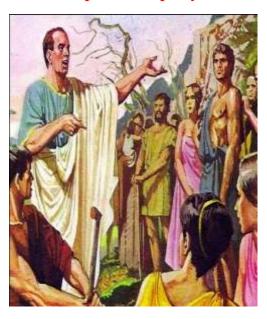
Вето (від латинського — «забороняю») — право посадової особи заборонити або припинити введення в дію того чи іншого рішення або закону.

Тріумф — урочистий в'їзд і хода Римом полководця та армії. Менш урочистий спосіб пошанування — **овація.**

Консул

Народний трибун

Сенат

Закріплення й систематизація вивченого матеріалу

- 1. Чому спалахнула боротьба між патриціями та плебеями? Якими були її результати?
- 2. З чим пов'язано виникнення слів: республіканський, тріумфальний, консультувати?

Завдання. Вставте пропущені слова.

На початку ... (V) ст. до н. е. римляни вигнали царя ... . У Римі було встановлено виборне правління — ... , що означає ... . Від того часу римською державою управляв ... . Після вигнання царів розпочалася боротьба плебеїв із ... . У результаті цієї боротьби плебеї отримали представників для захисту своїх інтересів — ... , які мали право ..., а також були прийняті писані закони — ...

Перегляньте відео: https://youtu.be/gA-oL24y4mY

Домашнє завдання: Прочитати пар. 44-45.

Письмово складіть запитання до тексту, які починаються: Хто? Що? Де? Коли? Чим? Як? Чому?

Повторити тему «Античні міста-держави у Північному Причорномор'ї».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com